

10 jaar CCD

**Ontwikkelingen die
het proefdierenveld
heeft doorgemaakt.**

Frank Wassenberg

Utrecht, 2 oktober 2024

Relevante voorgeschiedenis

- - Studie biologie (vergelijkende endocrinologie, veterinaire biochemie)
- - senior beleidsmedewerker Proefdiervrij
- - Tweede Kamerlid namens Partij voor de Dieren (2015 - 2023)

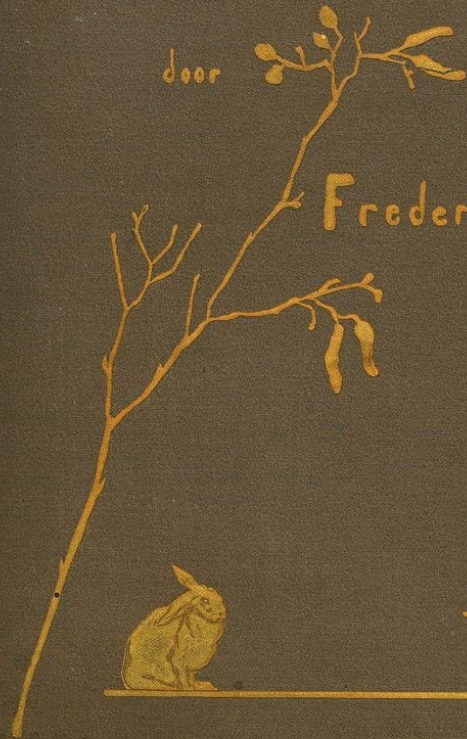

De kleine Johannes

door

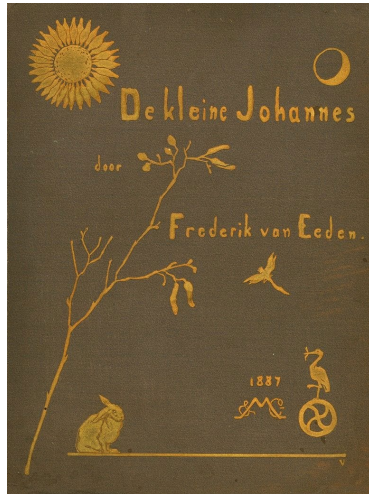
Frederik van Eeden.

1887

- 1885; Naar, maar onontbeerlijk

“Beste jongen! Je schijnt nog wat teergevoelig om te beginnen. Het is waar, de eerste maal is zoiets naar om te zien. Ik zelf zie het altijd niet graag en vermijd het zoveel mogelijk. Maar het is onontbeerlijk. En je moet begrijpen: wij zijn mensen en geen dieren, en het heil van de mensheid en van de wetenschap gaat boven dat van enige konijnen.”

Frederik van Eeden (De kleine Johannes)

1970: Noodzakelijk kwaad

De ondergetekende wil niet nalaten erop te wijzen, dat naar zijn oordeel dierproeven een noodzakelijk kwaad zijn. Zij kunnen vooralsnog niet worden gemist, maar er is alle aanleiding toe om geen dierproeven toe te passen wanneer deze proeven kunnen worden vervangen door andersoortige waarbij geen dieren behoeven te worden gebruikt.

1969/1970 - Staatssecretaris Kruisinga

Memorie van Toelichting Wet op de Dierproeven

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/40117760>

Noodzakelijk kwaad: Evaluatie van de Wet op dierproeven

Article · January 2005

Source: OAI

CITATIONS

0

READS

144

8 authors, including:

Bernd M.J. Van der Meulen

European Institute for Food Law

332 PUBLICATIONS 784 CITATIONS

SEE PROFILE

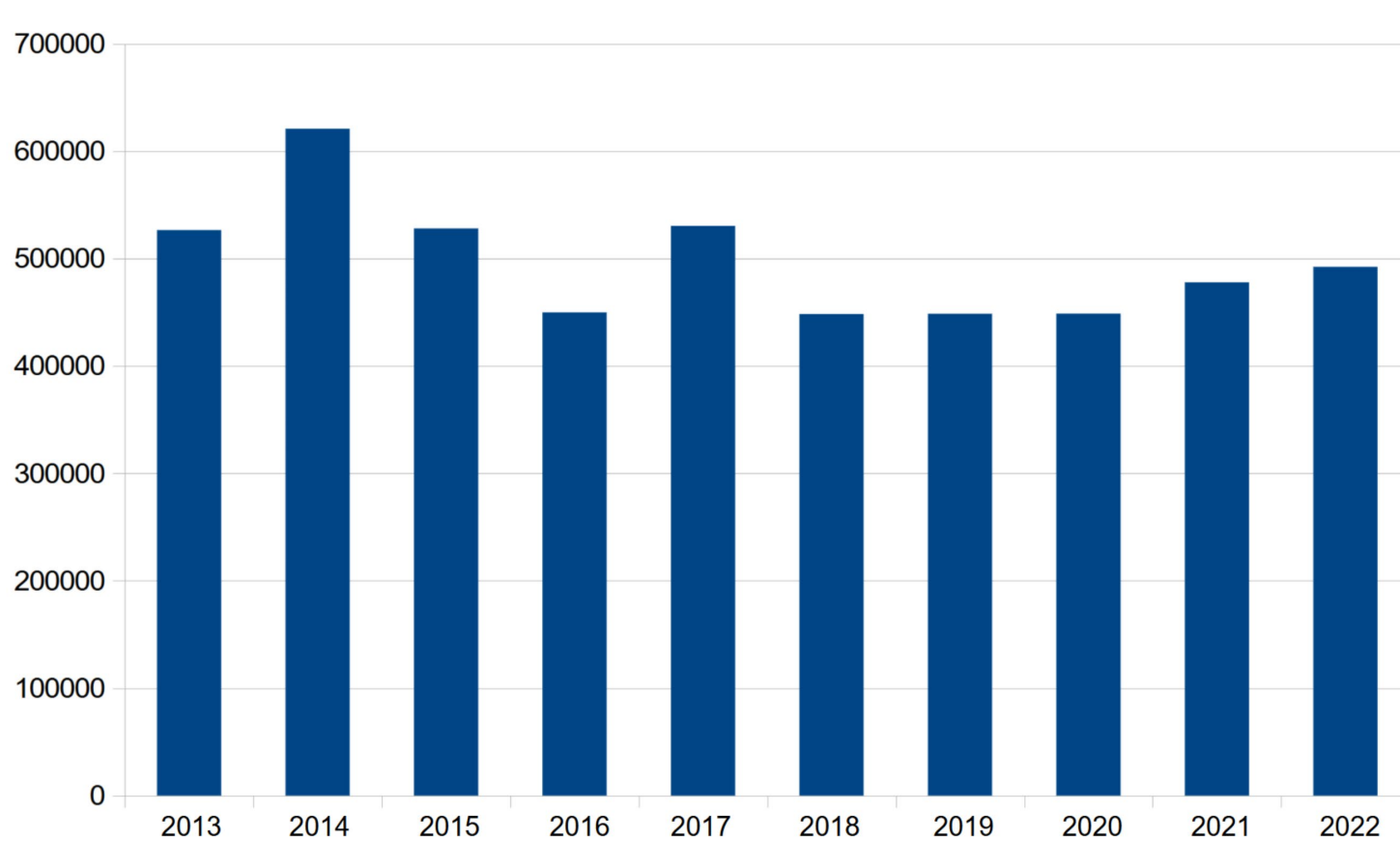
Harm van den Heiligenberg

Utrecht University

796 PUBLICATIONS 4,294 CITATIONS

SEE PROFILE

Aantal dierproeven (2013 tot en met 2022)

bron: Zo Doende, NVWA

- Artikel 1d WOD

1. Een dierproef wordt slechts verricht wanneer het beoogde resultaat niet kan worden bereikt door middel van een wetenschappelijk verantwoorde methode of onderzoeksstrategie waarbij geen levende dieren worden gebruikt.

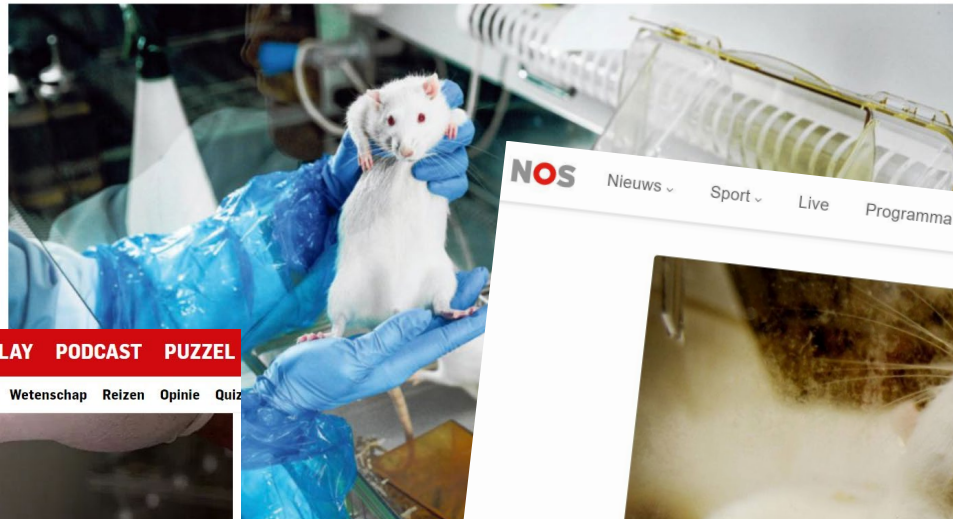

Proefdier belandt vaak niet in artikel

Veel proefdieronderzoek leidt niet tot positieve resultaten. Dan nemen wetenschappers niet de moeite om te publiceren.

Door onze redacteur
Gemma Venhuizen

AMSTERDAM. Verreweg de meeste proefdieren die voor biomedisch onderzoek worden gebruikt, belanden nooit in een wetenschappelijke publicatie. Dat concluderen onderzoekers van het UMC Utrecht en het Nijmeegse Radboud UMC in *BMJ Open Science*, op basis van Nederlandse gegevens. Bijna driekwart van de ge-

laboratorium. In publicaties werd ger

ben niet in detail onderzocht waar die dieren onvermeld zijn gebleven, vertellen auteurs Mira van der Nijl (UMC Utrecht) en Kimberley Wever (Radboud Universiteit) aan de voorhand. „We wilden vooral inventariseren hoe veel proefdierstudies niet gepubliceerd werden.”

Neutrale data hoeven geen reden te vormen om niet te publiceren

Kimberley Wever
Radboud Universiteit

ren hoeveel proefdierstudies delijk gepubliceerd werden.” Na hun analyse van de gegevens stuurden Van der Nijl en Wever hun collega's de gegevens toe.

AD

NIEUWS REGIO SPORT SHOW PLAY PODCAST PUZZEL

Binnenland Buitenland Politiek Economie Bizar Wetenschap Reizen Opinie Quiz

▲ Een muis die gebruikt wordt voor experimenten met celdeling. © ANP

Dierproef rammelt aan alle kanten

De meeste medische experimenten met dieren hebben geen nut: ze leiden niet tot een succesvolle behandeling van zieke mensen. Ook wordt een groot deel van de proeven niet goed uitgevoerd, waardoor veel dieren – zoals muizen, konijnen en apen – onnodig sterven.

Peter Winterman 05-07-18, 03:00 Laatste update: 05-07-18, 09:58

NOS Nieuws Sport Live Programma's

NOS Nieuws • Donderdag 5 juli 2018, 09:05

Meeste dierproeven hebben geen nut door onnodige herhaling

Dierproeven leiden in de meeste gevallen niet tot een succesvolle behandeling van zieke mensen. Bovendien worden veel proeven vanwege tijdsdruk niet goed uitgevoerd en worden proeven die al eens zijn uitgevoerd, herhaald.

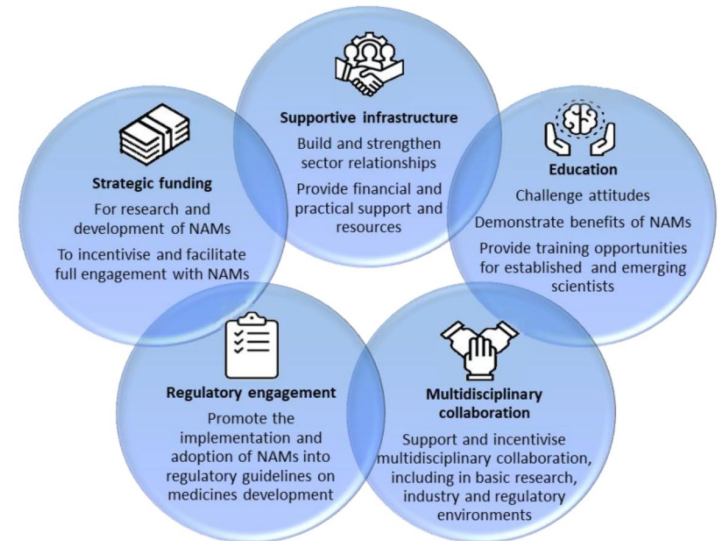
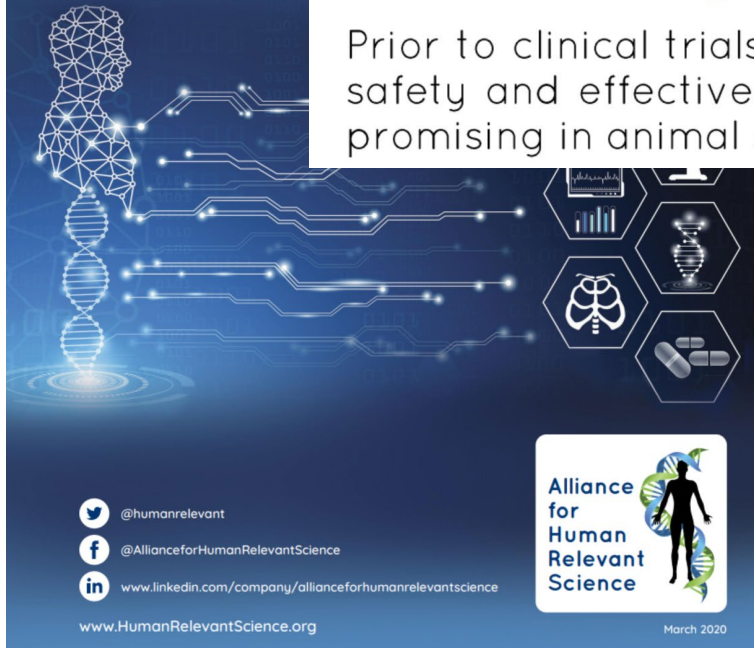

Accelerating the Growth of Human Relevant Life Sciences in the United Kingdom

A White Paper by the Alliance for Human Relevant Science

The current system

Prior to clinical trials in humans, detailed studies are undertaken to explore drug safety and effectiveness, typically using animals. Of the drugs that have proved promising in animal studies, 86-90% go on to fail in human trials.

Onderzoek in de afgelopen jaren heeft echter schokkende resultaten opgeleverd over deze transleerbaarheid: momenteel wordt geschat dat 85-90% van de medicijnen, die succesvol werken in proefdieren, ongeschikt zijn wanneer ze klinisch worden getest in de mens. (p.6)

Vergaderjaar 2021–2022

---

32 336

Dierproeven

Nr. 128

MOTIE VAN DE LEDEN WASSENBERG EN GRAUS

Voorgesteld 7 juni 2022

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er onderzoeksterreinen zijn waar meer dan 95% van het proefdierenonderzoek niet transleerbaar is naar de mens en dus niet ten goede komt aan patiënten of aan de bescherming van de volksgezondheid;

verzoekt de regering om in kaart te brengen welke dierproeven weinig tot geen voorspellende waarde hebben, en om te onderzoeken hoe deze slecht transleerbare dierproeven kunnen worden uitgefaseerd,

en gaat over tot de orde van de dag.

Wassenberg
Graus

Medicijntesten

124 miljoen voor nationaal centrum naar proefdiervrij onderzoek

Testen op menselijke modellen, in plaats van op ~~labratten~~ of proefkonijnen. Het kabinet investeert in een nationaal centrum waar het gebruik van proefdieren op termijn overbodig wordt gemaakt.

Elleke Bal 15 maart 2024

Nieuwe medicijnen ontwikkelen zonder dat er proefdieren aan te pas komen. Dat lijkt nu nog onmogelijk, maar komt een stapje dichterbij met een nieuw op te richten centrum voor proefdiervrij biomedisch onderzoek. Daarvoor stelt het kabinet 124,5 miljoen euro beschikbaar uit het Nationaal Groeifonds, is vrijdag bekendgemaakt. Het Groeifonds is opgericht om economische ontwikkeling in Nederland te versterken.

De toekomst van het onderzoek?

- - Betere handhaving artikel 1 D Wet op de dierproeven (Systematic reviews? Toepassing AI?). Mogelijk aanscherpen van wet.
- - Meer inzet op ontwikkeling / toepassing van new approach methodologies / proefdiervrije onderzoeksmethoden
- - kritische advisering, niet alleen aan ministerie, ook aan Tweede Kamer
- - streven: per 2035 proefdiervrije wetenschap (150 jaar nadat minister hierover universiteiten voor het eerst benaderde).